

Illustratie Hajo

Vaarwel, rustige en stille natuur

Zes voorbeelden van hoe de natuur in Nederland wordt verpest

► Een enorm visnet van fietspaden dreigt over onze natuur te worden gedrapeerd.

► Waarom moet dat eigenlijk, fietsen in het bos en op de hei?

Door **HARRY HOB** en **KEES PIËL**. Het wordt kennelijk tijd om afscheid te nemen van de natuur in Nederland. De grote stille heide is al verdwenen en de stilte der bossen zal straks volgen.

Horen we straks nog het lied van de zangvogel, als de kakofonie van bont uitgedoste mountainbikers en zwevende trimmers de boventoon gaat voeren?

Onze natuur raakt overspoeld met recreanten met soms letterlijk botsende belangen. Enkele voorbeelden:

1 Door elk bos op de Veluwe voert wel een fiets- of een wandelpad,

keurig geasfalteerd.

2 Over het Noord-Hollands Duinreservaat is een reusachtig visnet van fietspaden uitgeworpen, de natuur in haar mazen gevangen houdend. Wandelend genieten van de rust wordt zo wel erg lastig, met hijgende mountainbikers en voorbij-schietende racefietsers.

3 Staatsbosbeheer drong onlangs het natuurbos van de Schoorlse duinen binnen met een mountainbikeroute van vijftien kilometer lang. De vele tinten groen in de levende natuur zijn voor Staatsbosbeheer kennelijk niet meer dan een groen decor.

4 Rondom het afgelegen Naardmeer werd - deels door ontogankelijk moerasbos - een wandeltraject uitgezet. Een oord van stilte en onthouding werd op te bestaan. Een slappe verenigingsraad gooide het op een akkoordje met het recreatieschap, waarna het wandel traject

uitgezet kon worden.

5 In Duin en Kruidberg verscheen uit het niets een ruiterspad. In Herenduin een fietspad en toegang tot een voormalig rustgebied.

6 Onlangs deed de provincie Zuid-Holland moedwillig aan natuurversnippering. Er moest door de ongerepte duinen bij Den Haag zondig een fietspad komen.

Waarom geen fietspad buiten het bos? Daar kunnen de sporters toch ook van de zon en de blauwe wolken genieten? Dieren slaan door de fietspadendrift op de vlucht. Staatsbosbeheer stelde in de broedtijd zelfs kwetsbare vogelgebieden open voor het publiek. Waterland is een weidelandschap, maar tot op grote afstand zijn de felgekleurde recreanten straks overal zichtbaar, waardoor het gevoel van uitgestrekte, ongerepte natuur voorgoed verdwenen zal zijn. De degradatie tot recreatiepark is de nieu-

we natuurnorm.

Waar oppositie van Natuurmonumenten verwacht mag worden, blijft het vaak stil. De organisatie hanteert drie uitgangspunten bij eventuele steun voor een recreatiegebied: het ethisch motief - de intrinsieke waarde van de natuur; het esthetisch mo-

► **Horen we straks de vogels nog als de kakofonie van bikers de boventoon voert?** ◀

tief; en tot slot het eigenbelang van de mens. Het natuurbehoud mag er dan stevig gegrondvest zijn, de beheerders echter lopen rond met knikgende knieën en kiezen vaak voor het derde uitgangspunt.

Onlangs stelde het Nationaal Park Zuid-Kennemerland een fietspad in de Amsterdamse Waterleidingdri-

nen voor, het enige (zeer) grote gebied in de Randstad dat niet is opgedeeld door fietspaden. Hier mag niets; fietsen, voetballen, lawaai maken - het kan allemaal niet. Hier kun je nog de hele dag een zwerftocht maken, van de paden af, dwars door duingebied en echte ongestoorde natuur. Sinds 1915 is fietsen hier taboe. Kan bijna honderd jaar echte natuurbescherming zomaar opgeofferd worden?

Tekenend zijn de eerste woorden die de employé van Natuurmonumenten bij de presentatie uitsprak: „Er is grote recreatieve behoefte aan fietspaden”. Niets over de esthetische schade, niets over de ethiek van natuurbehoud. De man leek ons geen vriend van de rust, de ruimte, de natuur. Hij had de statuten van de vereniging moeten voorlezen, om daarna snel weg te wezen. Het is bovendien zijn grond niet eens.

Harry Hobo is automatiseringsdeskundige en Kees Piël is lid van diverse actiecomités o.a. 'Herstel Inheems Duin'.